

Kosovo per la pau nou mesos després

oldats de la R francesos controlen la aració entre sis i albanesa Mitrovica Kosovo). Al ns es poden re els edifici- de pisos in- es de la co- nitat sèrbia.

Els disturbis a la població kosovesa de Mitrovica palesa les dificultats de convivència entre serbis i albanesos. El genocidi perpetrat pels primers contra els segons encara és massa fresc per a oblidar-lo fàcilment.

Kosovo, nou mesos després de l'entrada de les tropes multinacionals de l'OTAN (KFOR) i de l'administració interina de les Nacions Unides que presideix el francès Bernard Kouchner, viu el seu pitjor moment. La societat multiètnica que es pretenia construir resulta totalment impossible. No sembla que hi hagi cap mena d'interès ni dels serbis ni dels albanesos per viure junts. Les massacres perpetrades pels serbis contra la majoria albanesa, la destrucció sistemàtica de cases, cremades la passada primavera per la

policia i els paramilitars i els deu anys d'*apartheid* que va patir el poble kosovès estan convertint Kosovo en l'escenari de venjances que les tropes internacionals no poden aturar. A la no resolta rivalitat entre la Lliga Democràtica de Kosovo d'Ibrahim Rugova, i la teòricament dissolta guerrilla de l'UÇK de Hashim Thaqi, s'hi afegeix la manca de tarannà democràtic dels homes de Thaqi, a qui s'acusava de no voler aturar les venjances contra serbis, gitanos i la minoria eslavo-musulmana, a qui alguns no perdonen que parlin en

serbi. El prestigiós periodista albanès Veton Surroi, editor del diari *Koha Ditore*, ja ho va denunciar el passat agost en un article que li va costar les amenaces de l'UCK: "Qui pensi que amb aquests atacs contra serbis la violència acabarà quan marxi l'últim serbi, s'equivoca; la violència continuarà entre nosaltres mateixos".

A mitjan febrer s'havia d'haver posat en marxa d'una vegada la nova estructura política dissenyada per Kouchner amb la participació de membres de totes les ètnies. Però l'espiral de violència s'ha

desencadenat després que un grup d'albanesos atacés amb granades un autobús de Nacions Unides que transportava civils serbis prop de Mitrovica. Durant l'atac van morir dos vells serbis, i les posteriors venjances perpetrades per paramilitars serbis causaren la mort de vuit albanesos. Tot plegat ha desencadenat l'esclat de la situació a Mitrovica i ha blocat el procés de pau.

Aquesta estructura administrativa conjunta que presideix Kouchner és formada per un Consell Interí Administratiu Conjunt format per 19 departaments o ministeris que haurien de ser ocupats per polítics de les diferents forces i ètnies i codirigits també per representants internacionals. Al Costat d'a-

questa mena de govern hi hauria l'ampliat Consell Consultiu de Transició, que seria com una mena de parlament provisional. Després que Ibrahim Rugova dissolgués el seu govern i parlament paral·lel i abandonés el seu càrrec històric de president de Kosovo, i que Hashim Thaqi deixés de considerar-se primer ministre, Kouchner va començar a repartir les carteres. Rugova presidiria les carteres de Pressupostos, Finances i Justícia; Hashim Thaqi, com a líder del nou Partit Democràtic del Progrés de Kosovo; presidiria les carteres de Governos Locals, Comerç i Indústria; i Rexhep Qosja, un polític històric, considerat sempre proper a Thaqi, com a líder de la Lliga Democràtica Unida, presidiria la cartera de Democratització i Societat Civil. El fet que Thaqi es faci càrrec dels governs locals és una acceptació tàcita del seu poder, perquè la majoria d'alcaldes autoproclamats el juny amb el consentiment tàcit de la KFOR són líders locals de l'antiga guerrilla. També té la seva lògica que Rugova es faci càrrec de finances, perquè l'antic primer ministre del govern que presidia Rugova, Bujar Bukoshi, és qui té a Suïssa els milers de milions de marcs que havia recollit de la diàspora albanesa i està per veure si pensen o no po-

sar-los a disposició de la reconstrucció. Si bé la majoria de carteres s'han adjudicat a dirigents d'aquestes tres forces polítiques, resten pendents cinc o set carteres per als serbis i altres minories, però l'esclat de la tensió ha ajornat el procés. L'objectiu final d'aquesta administració conjunta seria també preparar unes eleccions tant a nivell municipal com per crear un veritable govern i parlament de Kosovo, però no hi ha cap consens sobre quina vinculació tindrien aquestes institucions amb la República de Sèrbia i la Federació Iugoslava. L'ambigua resolució 1.244 del Consell de Seguretat de les Nacions Unides, que dona la cobertu-

ra a l'administració de Kouchner i a la KFOR, deixa clar que Kosovo pertany a Iugoslàvia, però els albanesos descarten tornar a dependre de Belgrad.

Mitrovica, ciutat dividida per riu Ibar, tenia abans dels atacs de l'OTAN 120.000 habitants, dels qual 10.000 eren serbis. Durant la primavera, quan fou expulsada de la ciutat la població albanesa, la majoria de les cases d'albanesos van ser cremades tret de les del barri situat al nord del riu, format per blocs de pisos. En aquesta banda del riu es van agrupar uns dotze mil serbis a mitjan mes de juny, uns originaris de Mitrovica i uns altres vinguts d'altres pobles, i tot seguit blocaren el pont per evitar l'entrada dels albanesos que tornaven. Malgrat això, en la part nord i en llogarets de les muntanyes hi quedaven prop de dos mil albanesos. El control de la ciutat va ser adjudicat a les tropes franceses, que durant aquests vuit mesos impedièren que els albanesos que volien recuperar el seu pis, ara ocupat per una família sèrbia, passessin a l'altra banda. Això va anar generant una forta hostilitat vers les tropes franceses, a les quals acusaven d'actuar en favor dels serbis. Malgrat els constants intents de normalitzar la situació fets per Martin Garrod i Mario Marcone, administradors internacionals de la ciutat, la normalitat no ha arribat.

Dalt, exhumació de cadàver d'albanesos Obilic. A sota, cadàver d'una noia albanesa treçada de les fosses d'acoblament.

Bernard Kouchner, president de l'Administració de l'ONU. Va comandar sis mil policies internacionals i sols n'hi té dos mil.

A mitjan febrer, en esclatar la situació a la ciutat i estendre's les venjances contra els albanesos, les tropes internacionals de la KFOR i Nacions Unides van evacuar la majoria d'aquests dos mil albanesos que vivien al nord del riu Ibar, alhora que el cap de KFOR, el general alemany Klaus Reinhardt, enviava tropes americanes, alemanyes i d'altres països a la part sèrbia per confiscar armes i detenir els paramilitars serbis ajudats per Belgrad que atacaven els albanesos. "No hi ha una KFOR francesa", va declarar davant de les acusacions que feien els albanesos contra les tropes franceses. "Només n'hi ha una formada per 36 nacions i no està a favor de cap grup". El cafè Dolce Vita, situat al costat del pont i lloc de reunió del paramilitars serbis i dels grups que insultaven i atacaven els pocs vells albanesos que creuaven el pont fins i tot va ser clausurat durant els dies que duraren els incidents. Els atacs i manifestacions contra la KFOR fets a Mitrovica, tant pels albanesos com pels serbis, demostren segons Reinhardt que les tropes internacionals "són imparcials i no juguen en favor de ningú, de fet són criticats per les dues comunitats". Segons el cooperant català Jordi Cardona, que treballa actualment a Mitrovica, els incidents que hi ha cada dia al voltant del pont no són episodis aïllats perpetrats per grups de joves, sinó que acostumen a estar planificats. En aquest sentit, segons Cardona, l'actual líder del Consell Serbi de Mitrovica,

ARXIU / EFE

Oliver Ivanovic, va donar el seu consentiment als atacs contra els albanesos que restaven a la part nord i a les manifestacions hostils contra les tropes de la KFOR.

La impunitat amb què durant aquests mesos s'han produït mig miler d'assassinats s'ha vist ajudada per la llei del silenci que impera a Kosovo, per la falta de jutges que restablisin el sistema judicial, i per la manca de consens sobre quin codi penal ha d'aplicar-se, ja que els albanesos rebutgen el iugoslau. L'escriptor Shkelzen Maliqi considera que els assassinats de serbis són totalment condemnable, però molt inferiors als deu mil morts que hi va haver a França en actes de revenja contra col·laboracionistes amb els nazis. La lentitud en el desplegament de la policia internacional -Kouchner va demanar sis mil policies i només en té dos mil- no fa gens fàcil retornar l'ordre. Per entendre les

ansies de venjança dels kosovesos cal recordar que segons el Tribunal Penal Internacional a Kosovo s'han recuperat 2.200 cadàvers a les 195 fosses comunes obertes. Hi ha 334 fosses més detectades que no es podran obrir fins la primavera. En aquest moment encara hi ha més de 3.000 albanesos desapareguts. Segons la Creu Roja Internacional es calcula que Belgrad té retinguts 1.600 presoners albanesos. Belgrad només ha alliberat des del juny 428 persones.

La situació també ha esclatat ara a les regions frontereres sèrbies de Bujanovac i Presevo de majoria albanesa, fora de l'actuació de la KFOR, on està tornant a actuar l'UÇK i la policia sèrbia respon amb la seva estratègia de terra cremada.

El mateix general Reinhardt reconeix la seva dificultat per imposar la pau en un territori on un terç de les cases varen ser cremades i la majoria de la gent no té feina i l'electricitat funciona només de manera intermitent. El pressupost de l'ONU a Kosovo per 1999 va ser només de 10.000 milions de pessetes, una quarta part del que gastava l'OTAN en un dia durant els atacs de l'OTAN, i amb aquests diners no es pot refer un país, segons reconeix Reinhardt. Ara pel 2000 es vol doblar el pressupost, és a dir, gastar en un any el que costaven dotze hores de bombardejos, i amb aquests diners evidentment no es podrà guanyar la pau.

Xavier Rius-Sant

Mans de carboni

Antònia Arbona

Antònia Arbona (Sòller, 1970), és autora de diversos llibres de poesia com *Teories d'amor i desig* (1992), *Terra i cendra* (2n Premi Llorenç Moyà, 1993), *Dansaires de la nit* (1r Premi Rosa d'Or de la Pau de Poesia, 1993), *Ulls d'alba* (2n Premi Art love de Poesia, 1999). També va guanyar el 1r Premi Guillem Colom el 1994.

Editorial Moll

"Balanguera de poesia", 87

Des de les Illes

Santiago Rusiñol

Els textos que integren aquest volum, publicats per Rusiñol en diferents moments i amb les illes Balears com a leitmotiv, s'allunyen de la literatura d'excursions tot inscrivint-se en la més pura tradició simbolista. L'autor, doncs, no busca una determinada realitat geogràfica sinó una representació mental de l'ideal d'illa.

Universitat de les Illes Balears

"Biblioteca Marian Aguiló", 29

(50 persones)ⁿ que conspiren

Bet Font i Montanyà

En aquest llibre s'hi amaga una idea i el desig de convertir-la en realitat: la millora de les problemàtiques ambientals és cosa de tots i de totes, independentment dels rols que desenvolupem en aquesta societat. I Premi Embat d'Educació Ambiental

Di7 Edició

"Monografies d'Educació ambiental", 5